

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
**«ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО
ВПЛИВУ»**

Кафедра юридичної психології

Статус дисципліни – вибіркова;
Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий);
Ступінь вищої освіти – доктор філософії;
Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»;
Спеціальність – 053 «Психологія»;
Освітня програма – освітньо-наукова;
Форми здобуття вищої освіти – інституційна (очна (денна), заочна);
Мова навчання – державна;
Форма підсумкового контролю – іспит

Мартенко Олександр Леонідович,
професор кафедри юридичної психології
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

(067) 5004949

freelogin@meta.ua

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=G9sVQJUAAAAJ&hl=uk>

Консультації:

Очні: у форматі співбесіди кожної середи тижня (упродовж 14.30-16.00)

Онлайн: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Коротка анотація до навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна «Теоретичні засади соціально-психологічного впливу» є варіативною навчальною дисципліною, яка відноситься до блоку фундаментальних та професійно-орієнтованих навчальних дисциплін. Названа дисципліна зорієнтована на розкриття специфіки практичних засад сучасної психології. Практикуючий психолог виконує свої професійні функції за допомогою специфічних прийомів, методів та технологій, що побудовані на знанні законів людської поведінки й розвитку. Формування комунікативної компетентності – важливий напрямок у освіті тих, хто професійно покликаний займатися діяльністю, пов'язаною з впливом на людей.

Мета та цілі навчальної дисципліни.

Основна мета даного курсу – допомогти стати професійним практичним психологом, піднятися на ступінь досконалості в управлінні людьми, розуміти різні особливості поведінки людини у світі комунікацій, розкрити механізми управління людьми з погляду риторики, логіки, культурології, соціології, але в першу чергу – практичної психології, що на відміну від інших наук про людину покликана не стільки описати поведінку людини, скільки пояснювати її.

Основним завданням вивчення дисципліни «Теоретичні засади соціально-психологічного впливу» є засвоєння теоретико-методологічних засад соціально-психологічного впливу та формування вмій і навичок, які необхідні в діяльності психолога-практика у сфері соціальної психології.

Формат навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Теоретичні засади соціально-психологічного впливу» проводиться в заочному форматі, має чітку структуру, завдання і систему оцінювання.

Методи навчання. Основними методами навчання є семінарські та практичні заняття, самостійна робота, виконання поточних контрольних завдань, виконання тестових завдань, підготовка реферативних повідомлень. Оцінка якості засвоєння знань з дисципліни «Теоретичні засади соціально-психологічного впливу» включає поточний контроль успішності, виконання самостійної роботи та складання підсумкового контролю у вигляді екзамену.

Пререквізити. Перелік попередньо прослуханих навчальних дисциплін: «Сучасний стан та перспективи розвитку психології в Україні», «Психологія екстремальних ситуацій», «Сучасні теоретичні концепції та методологічні підходи в психології», «Теоретичні засади соціально-психологічного впливу», «Психологія права та правової поведінки».

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

За результатами опанування навчальної дисципліни «Теоретичні засади соціально-психологічного впливу» здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти доктора філософії набувають інтегральну, загальні та фахові компетентності:

Інтегральна компетентність: Здатність до розв'язання комплексних проблем в галузі професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, що передбачає глибоке переосмислення наявних та отримання нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного, критичного мислення, аналізу психологічних явищ (ЗК-1).

- Здатність до проведення методично грамотного наукового дослідження (ЗК-2).

- Здатність до пошуку, оброблення на аналізі інформації з різних джерел (ЗК-4).

- Здатність до науково-дослідної та науково-педагогічної діяльності з використанням новітніх інформаційних технологій (ЗК-5).

- Здатність до володіння методами управління у різних сферах професійної діяльності (ЗК-6).

Фахові компетентності:

- Здатність аналізувати та зіставляти інформацію з позицій різних наукових підходів, отриману з різних джерел, в тому числі іншомовних, та суміжних з психологією галузей знань (ФК-1).

- Здатність виокремлювати, систематизувати, розв'язувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження (ФК-2).

- Здатність до аналітичного оцінювання психологічної проблеми (ФК-3).

- Здатність застосовувати методи математичної статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних з використанням спеціальних обчислювальних програм (ФК-4).

- Здатність до управлінської діяльності в організаціях; ефективної побудови професійних комунікативних зв'язків із державою, громадським сектором та медіа-спільнотою з метою психологічної просвіти, формування психологічної культури в соціумі (ФК-6).

- Здатність до прогнозування перспективних тенденцій розвитку психологічної науки (ФК-8).

- Здатність самостійно аналізувати проекти правових документів, визначати правові позиції для опрацювання психологічних проблем і практичних ситуацій (ФК-10).

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

на рівні знань:

- загальнометодологічні, теоретичні і практичні погляди щодо природи цього соціального феномена;
- особливості психологічного маніпулювання людьми;
- основні сфери правової регламентації психологічного впливу;
- правові засади психологічного впливу у професійній діяльності;
- принципи застосування психологічного впливу при наданні психологічної допомоги;
- етичні засади психологічного впливу.

на рівні вмінь та навичок:

- застосовувати необхідні здобуті знання у практичній діяльності, а саме під час нормотворення і здійснення конкретних вчинкових дій;

- самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок;
- аналізувати, порівнювати й узагальнювати свою та інших суспільну діяльність із клієнтами у соціальній сфері;
- набути навички міжособистісної чи міжгрупової професійної взаємодії з оточенням, а також психологічного захисту від негативного стороннього впливу і розв'язання соціальних конфліктів;
- усвідомлювати власні маніпулятивні стратегії;
- самостійно обирати та застосовувати ефективні тактики, методи та механізми впливу.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10 год.
семінарські заняття / практичні	20/0 год.
самостійна робота	30 год.

Ознаки навчальної дисципліни:

Рік викладання	семестр	спеціальність	рік навчання здобувачів вищої освіти	Нормативний/вибірковий
2020	3	психологія	2	вибірковий (В)

Схема навчальної дисципліни

Тема заняття, кількість годин план заняття, тези	Вид навчального заняття	Необхідне обладнання	Ресурси в Інтернеті, література	Права та обов'язки здобувачів під час проведення навчального заняття	Перелік необхідних завдань, які мають виконати здобувачі на занятті	Бал (оцінки)	Примітки
<p>Т.1. Характеристика видів психологічного впливу (2 год.) План: 1.Поняття, предмет, об'єкт психологічного впливу. 2.Механізми психологічного впливу. 3.Принципи та основні функції здійснення психологічного</p>	Лекція	Ноутбук, проєктор	https://mon.gov.ua/ua https://www.naiou.kiev.ua/ http://www.nbu.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; справедливе та об'єктивне оцінювання; виконувати вимоги освітньої програми.	Засвоїти теоретичний матеріал		

впливу 4.Основні різновиди психологічного впливу.							
<p>Т.1. Характеристика видів психологічного впливу (4 год.) План: 1.Поняття, предмет, об'єкт психологічного впливу. 2. Принципи здійснення психологічного впливу практичним психологом. 3. Основні функції психологічного впливу. 4. Основні організаційні питання здійснення психологічного впливу 5. Основні види психологічного впливу. 6. Особливості реалізації явних форм психологічного впливу 7. Специфіка та межі здійснення прихованих форм психологічного впливу. 8. Критерії та показники оцінки ефективності реалізації психологічного впливу.</p>	Семинар	Ноутбук, проектор	https://www.naiiu.kiev.ua/ http://www.nbuuv.gov.ua/ http://nplu.org	Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси учасників освітнього процесу.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змоделювати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності психолога.	Від 2 до 5.	
<p>Т.2. Особливості психологічного маніпулювання людьми (2 год.) План: 1. Поняття маніпулятивної поведінки та маніпулятивного впливу 2.Особливості маніпулятивного впливу 3.Основними правилами</p>	Лекція	Ноутбук, проектор	https://www.naiiu.kiev.ua/ http://www.nbuuv.gov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.	Засвоїти теоретичний матеріал		

застосування маніпулятивних засобів							
<p>Т.2 Особливості психологічного маніпулювання людьми (4 год.)</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття маніпулятивного впливу у психології. 2. Принципи здійснення маніпулятивного впливу у професійної діяльності практичного психолога. 3. Основні функції маніпулятивних технологій. 4. Межі припустимості застосування маніпулятивних технологій 5. Сфери застосування маніпулятивних технологій 6. Методологія реалізації маніпулятивного впливу 7. Застосування маніпулятивних технологій у юридичній діяльності 8. Перспективи науково-практичних розробок маніпулятивних технологій 	Семинар	Ноутбук, проектор	https://www.naiiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; справедливе та об'єктивне оцінювання; виконувати вимоги освітньої програми.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змоделювати ситуації використання одержаних знань у практичній діяльності психолога.	Від 2 до 5.	
<p>Т.3. Психотехнологія створення довірчих взаємовідносин (2 год.)</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічного контакту та сфери застосування психологічного контакту 2. Методи та прийоми встановлення контакту 3. Етапи встановлення психологічного контакту 	Лекція	Ноутбук, проектор	https://www.naiiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; дотримуватися етичних норм тощо.	Засвоїти теоретичний матеріал		

<p>Т.3. Психотехнологія створення довірчих взаємовідносин (4 год.) План: 1. Визначення та характеристика довірчих відносин у психології. 2. Особливості реалізації психологічного контакту. 3. Сфери застосування психологічного контакту 4. Відмінність психологічного контакту від психологічного контакту у інших сферах діяльності 5. Методи та прийоми встановлення контакту 6. Специфіка налагодження довірчих відносин при встановленні психологічного контакту у неспсихологічних сферах діяльності. 7. Етапи встановлення психологічного контакту для реалізації довірчих відносин. 8. Прийоми встановлення довірчих відносин при налагодження психологічного контакту</p>	Семінар	Ноутбук, проектор	https://www.naiiu.kiev.ua/ http://www.nbuiv.gov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану; змоделювати ситуації у межах завдань фахівця-психолога.	Від 2 до 5.	
<p>Т.4. Правові засади психологічного впливу у професійній діяльності (2 год.) План: 1.Правові вимоги до здійснення психологічного впливу практичним психологом 2.Міжнародні правові норми та процесуальні норми, що регламентують припустимість</p>	Лекція	Ноутбук, проектор	https://www.naiiu.kiev.ua/ http://www.nbuiv.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; дотримуватися етичних норм тощо.	Засвоїти теоретичний матеріал		

<p>психологічного впливу</p> <p>3.Співвіднесення понять правомірного та неправомірного психологічного впливу.</p> <p>4.Морально-етичні межі застосування психологічного впливу.</p> <p>5. Відповідальність за порушення меж правомірного психологічного впливу.</p>							
<p>Т.4. Правові засади психологічного впливу у професійній діяльності (4 год.)</p> <p>План:</p> <p>1. Правові вимоги до здійснення психологічного впливу практичним психологом</p> <p>2. Правові вимоги реалізації психологічного впливу у юридичній сфері діяльності</p> <p>3. Міжнародні правові норми, що регламентують припустимість психологічного впливу</p> <p>4. Процесуальні норми, які визначають межі застосування психологічного впливу</p> <p>5. Співвіднесення понять правомірного та неправомірного психологічного впливу.</p> <p>6. Морально-етичні межі застосування психологічного впливу.</p> <p>7. Відповідальність за порушення меж правомірного психологічного впливу.</p> <p>8. Професійна деформація як</p>	Семінар	Ноутбук, проектор	https://www.naiiu.kiev.ua/ http://www.nbuv.gov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану.	Від 2 до 5.	

чинник порушення меж правомірною психологічного впливу.							
<p>Т.5. Етичні засади психологічного впливу та критерії оцінки професійної діяльності практичного психолога (2 год.)</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етичні засади професійної діяльності практичного психолога. 2. Критерії та показники оцінки здійснення психологічного впливу. 3. Принципи застосування психологічного впливу при наданні психологічної допомоги. 4. Вимоги до етичної поведінки психолога в різних умовах застосування психологічного впливу 	Лекція	Ноутбук, проектор	https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Отримання якісних освітніх послуг; дотримуватися етичних норм тощо.	Засвоїти теоретичний матеріал		
<p>Т.5. Етичні засади психологічного впливу та критерії оцінки професійної діяльності практичного психолога (4 год.)</p> <p>План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етичні засади професійної діяльності практичного психолога. 2. Критерії та показники оцінки здійснення психологічного впливу. 3. Принципи застосування психологічного впливу при наданні психологічної допомоги. 4. Вимоги до етичної поведінки психолога в різних умовах 	Семинар	Ноутбук, проектор	https://www.naiu.kiev.ua/ http://www.nbuu.gov.ua/ http://nplu.org/	Справедливе та об'єктивне оцінювання; виконання вимог освітньої програми.	Відтворити навчальний матеріал у межах плану.	Від 2 до 5.	

<p>застосування психологічного впливу</p> <p>5. Основні вимоги етичних норм в психокорекційній діяльності із застосуванням заходів психологічного впливу.</p> <p>6. Принципи застосування психологічного впливу у психотерапії.</p> <p>7. Загальна характеристика небезпечних ситуацій у професійній діяльності, пов'язаних із застосуванням психологічного впливу.</p> <p>8. Професійно важливі якості психолога, що визначають ефективність здійснення психологічного впливу.</p>						
---	--	--	--	--	--	--

ОСНОВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Аграшенков А. Психология на каждый день. (Советы, рекомендации, тесты). М.: Вече. АСТ, 1997 - 462с.
2. Андреева Г.М. Социальная психология. - М.: Аспект-Пресс, 1998.-376с.
3. Ассаджолі Р. Психосинтез. «Рефл-бук», «Ваклер» – 1997.
4. Ахмедов Т.И., Жидко М.Е. Психотерапия в особых состояниях сознания (История., теория, практика) Харьков «Фолио» М.: «АСТ» 2000.
5. Балл Г.А., Бургин М.С. Анализ психологических воздействий и его педагогическое значение // Вопросы психологии. - 1994. -№4. - С. 56-66.
6. Биркенбил В. Язык интонации, мимики, жестов. - СПб.: Питер Пресс. 1997.- 224с.
7. Бишоп С. Тренинг ассертивности. - СПб: Питер, 2001.-208с.
8. Бодалев А.А. Личность и общение. - М.: Международная педагогическая академия. 1995. -328с.
9. Бодалев А.А. Восприятие и понимание человека человеком. - М., 1982
10. Большаков А.С. Менеджмент: Психология успеха. – СПб.: Издательский дом «Литера», 2002.-160с.
11. Вагин И.О. Держи ухо востро. Как влиять на людей в России.- М.: «РИПОЛ КЛАССИК», 2000. – 384с.
12. Васильев А. Н. Следственная тактика. М., 1976..

13. Верицагин Д.С. Влияние: Система дальнейшего энергоинформационного развития, 111 ступень.-СПб.: ИД «Невский проспект», 1999.- 187с.
14. Головаха Е.И., Панина Н.В. Психология человеческого взаимопонимания. — Киев, 1989.
15. Гончаренко В.Г., Сокирам Ф.М. Тактика психологического влияния на попередньому слідстві: Навчальний посібник. — К., 1994.
16. Гримак Л.П.; Хабалев В.Д. Следственный гипноз и права человека // Государство и право.- 1997, N4.
17. Долгополов Ю.Б. Предпринимательство и безопасность. - М.: Универсум. 1991, ч. 1-3.
18. Доспулов Г.Г. Психология допроса на предварительном следствии// «Юридическая литература», Москва, 1976, 112с.
19. Доценко Е.Л. Психология манипуляции: феномены, механизмы и защита. - М.: ЧеРо, МГУ, 2000. - 344 с.
20. Дубров А.Б. Общение: наука и искусство. — М., 1980.
21. Дэй Л. Самоучитель по развитию интуиции – М.: ООО Изд-во «АСТ»: ООО Изд-во «Астрель», 2001.- 208с.
22. Дьячук Н.В. Психотехника.-М.: «КСП», 1997, 368 с.
23. Зарайский Д.А. Управление чужим поведением. Технология личного психологического влияния - Дубна: Издательский центр «Феникс», 1997.- 272с.
24. Зимбардо Ф., Ляйппе М. Социальное влияние – СПб.: Питер, 2000. – 448с.
25. Зорин Г.А. Психологический контакт при производстве допроса. - Гродно, 1986. – 246с.
26. Кабаченко Т.С. Активизация человеческого фактора: методы психологического воздействия // Психологический журнал. - 1986. -№4. - С. 11-22.
27. Кабаченко Т.С. Методы психологического воздействия. -М.: Педагогическое общество России, 2000. - 544 с.
28. Каппони В., Новак Т. Как делать все по-своему, или Ассертивность – в жизнь! Серия «Искусство быть» Книга десятая. Изд-во «Питер» 1995.
29. Кардаш С. Измененные состояния сознания. – Д.: Сталкер, 1998.-416с.
30. Ковалев Г.А. О системе психологического воздействия // Психология воздействия (проблемы теории и практики). - М.: АПН СССР, 1989. - С. 4-43.
31. Ковалев Г.А. Три парадигмы в психологии - три стратегии психологического воздействия // Вопросы психологии. - 1987. -№3. - С. 41-49.
32. Ковалев С.В. Исцеление с помощью НЛП. - М.: «КСП+», 1999, 576с.
33. Ковалев С.В. Перепрограммирование собственной судьбы. – М.: «КСП+», 2002, 784с.
34. Колесникова Т.И. Психологический мир личности и его безопасность. – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2001. – 176с.
35. Комарков В. С. Тактика допроса. Х., 1975.
36. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія. - К.: КДУ, 1995. -304 с.
37. Крысько В.Г. Социальная психология. - М.: Владос-Пресс, 2001. -208с.
38. Куделин А.С., Геращенко А.В. Гипноз. Практическое руководство. – Ростов н/Д.: «Феникс». 2002.-352с.
39. Куницына В.Н., Казаринова Н.В., Погольша В.М. Межличностное общение. Учебник для вузов. – СПб.: Питер, 2001. – 544с.

40. Ладанов И.Д. Практический менеджмент: психотехника управления и самотренировки. М., 1995.-143с.: ил.
41. Лукашевич В.Г. Тактика общения следователя с участниками отдельных следственных действий : Учебное пособие. -Киев, 1989.
42. Майерс Д. Социальная психология / Перев с англ. – СПб.: Питер, 1996.
43. Международные нормы и правоприменительная практика в области прав и свобод человека. — М., 1993.
44. Морозов А.В. Психология влияния- СПб: Изд-во «Питер», 2000.-512с.
45. Панасюк А.Ю. Как победить в споре, или искусство убеждать. - М.: Олимп: ООО «Издательство АСТ ЛТД», 304с.
46. Панкратов В.Н. Психотехнология управления людьми: Практическое руководство. – М.: Изд-во Института Психотерапии, 2001. – 336с.
47. Петренко А. Безопасность в коммуникации делового человека. - М.: Технологическая школа бизнеса, 1994. - 208с.
48. Пиз Аллан. Язык телодвижений. Как читать мысли других людей по их жестам /перевод с англ. Котляр Л.Е. - М.: АЙ-КНО. 2005. - 257с.
49. Психология делового преступления. – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2001. – 304 с.
50. Рейнуоттер Дж. Это в ваших силах. Как стать собственным психотерапевтом: Пер. с англ./ Общ.ред. и послесловие Ф.Е. Василюка. – М.: Прогресс, 1992. – 240 с.
51. Сергеечева В. Практикум манипулятора. Выбор мишени. – СПб.: Питер, 2002. – 224с.
52. Сидис Б. О внушении.- С.Петербург, 1902.
53. Сидоренко Е.В. Личностное влияние и противостояние чужому влиянию // Психология влияния. - СПб.: Питер, 2000. - С. 11-31.
54. Таранов П.С. Приемы влияния на людей. Симферополь: Таврида 1996.-576с.
55. Удалова Л.Д. Теорія та практика отримання вербальної інформації у кримінальному процесі України: Монографія. – К.: Вид.ПАЛИВОДА А.В., 2005. – 324с.
56. Фенстерхэйм Г., Бэйер Дж. Не говори «Да», если хочешь сказать «Нет». – М.: Вече, АСТ, 1997.-400с.
57. Чалдини Г. Психология влияния – СПб.: Питер, 2000. – 272с
58. Шейнов В.П. Скрытое управление человеком (Психология манипулирования). _ Мн.: Харвест, М.: АСТ, 2000. – 848с.
59. Шостром Э. Анти-Карнеги или Человек-манипулятор. -М.: Дайджест, 1994. - 128 с.
60. Штангль А. Язык тела: Баку: Сада.- 1992. -176с.
61. Щекин Г.В. Визуальная диагностика и ее методы: Учебно-методическое пособие. В 2-х ч. - К.: ВЗУУП, 1992. -110с., -119с.
62. Эллис А., Ландж А. Не давите мне на психику! –СПб.: Питер Пресс, 1997.- 224с.
63. Яценко Е. Види і методи психологічного впливу на особистість / Зб. мат. до другої регіональної наук.-метод, конф. "Технологія інноваційного пошуку в системі вищої освіти". -Тернопіль: Економічна думка, 2003. — С. 47—50.

Ресурси:

<https://mon.gov.ua/ua>
<https://www.naiiu.kiev.ua/>
<http://www.nbuu.gov.ua/>
<http://nplu.org/>

Технічне та програмне забезпечення/обладнання. Пакет програмних продуктів Microsoft Office; мультимедійний проектор, комп'ютер, інтерактивні дошки. Проведення занять з використанням мультимедійної установки, що надає ілюстративності під час висвітлення окремих прикладних аспектів психолого-педагогічного супроводження процесу управління персоналом.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання. Дисципліна сформована та викладається відповідно до вимог Положення про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ, яке було розроблено на основі українського та світового досвіду етичної нормотворчості. Даний документ затверджений Вченою радою Національної академії внутрішніх справ (протокол № 5 від 27.03.2018) та введений в дію наказом ректора Академії (наказ № 422 від 30.03.2018). Згідно його положень члени наукової спільноти у своїй діяльності керуються нормами та правилами етичної поведінки та професійного спілкування, зважають на принципи, цінності, норми, правила та умови дотримання академічної доброчесності.

Оцінювання результатів навчання

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<i>участь в роботі впродовж занять, у тому числі опрацювання завдань самостійної підготовки / екзамен – 60/40</i>	
Вимоги до письмової роботи (за умови наявності)	<i>не передбачається</i>	
Семінарські заняття	<i>під час семінарських занять здобувачів відбувається опрацювання навчальних питань у межах плану, а також вивчення окремих розділів дисципліни під керівництвом викладача.</i>	
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>за умови засвоєння визначеного науково-педагогічним працівником обсягу навчального матеріалу, виконання поточних практичних завдань.</i>	
Аудиторна робота (поточне накопичення балів)	Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
	Залік	
Мах 60%	Мах 40%	Мах 100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу